

ที่ นร ๐๕๐๘/๖๓๖๘

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๙

เรื่อง การปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในการเสนอร่างกฎหมาย
เรียน กระทรวง กรม

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. บัญชีรายชื่อมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการเสนอร่างกฎหมายที่ยกเลิก
๒. แนวทางปฏิบัติในการเสนอร่างกฎหมาย (นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในระเบียบ
ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘
และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง)

เดิมคณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับการเสนอร่างกฎหมาย รวม ๒๐ มติ
ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ (ดูรายละเอียดได้ที่ www.cabinet.thaigov.go.th)

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า มติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการ
การเสนอร่างกฎหมาย ซึ่งหน่วยงานต่าง ๆ จะต้องถือปฏิบัติมีเป็นจำนวนมาก จึงเห็นควรปรับปรุง
โดยนำมารวมไว้ในฉบับเดียวกัน เพื่อสะดวกในการอ้างอิงและถือปฏิบัติต่อไป ซึ่งสำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกา และสำนักงาน ก.พ.ร พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วย และสำนักงานคณะกรรมการ
กฤษฎีกามีความเห็นเพิ่มเติมบางประการ ซึ่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แก้ไขตามความเห็น
ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว จึงได้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการเสนอร่างกฎหมาย รวม ๒๐ มติ
ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๒. เห็นชอบแนวทางปฏิบัติในการเสนอร่างกฎหมาย และให้ส่วนราชการ หน่วยงาน
ของรัฐ และรัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติต่อไป ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๙ เห็นชอบตามที่
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอ ทั้ง ๒ ข้อ

จึงเรียนยืนยันมา/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และถือปฏิบัติต่อไป และขอได้โปรด
แจ้งให้หน่วยงานในสังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธงพล เจริญพันธุ์)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักบริหารงานสารสนเทศ

โทร. ๐ ๒๒๔๐ ๑๔๔๖

โทรสาร ๐ ๒๒๔๐ ๑๔๔๖

www.cabinet.thaigov.go.th

บัญชีรายชื่อมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการเสนอร่างกฎหมาย ที่ออกเลือก

๑. หลักเกณฑ์ทั่วไปในการเสนอร่างกฎหมาย

- ๑.๑ มติคณะรัฐมนตรี ๑๗ เมษายน ๒๕๐๕ : นร.๓๑/๒๕๐๕
ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๐๕
เรื่อง การออกกฎหมายยกเว้นภาษีอากรให้แก่รัฐวิสาหกิจ
- ๑.๒ มติคณะรัฐมนตรี ๑๗ มกราคม ๒๕๓๖ : นร.๐๒๐๓/ว ๑๒
ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๓๖
เรื่อง การเขียนหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติ
- ๑.๓ มติคณะรัฐมนตรี ๒๗ สิงหาคม ๒๕๓๙ : นร.๐๒๑๔/ว ๑๗/๖
ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๓๙
เรื่อง การเสนอร่างกฎหมายที่เป็นการเพิ่มเติมวัตถุประสงค์
และอำนาจในการดำเนินการของรัฐวิสาหกิจ
- ๑.๔ มติคณะรัฐมนตรี ๖ มีนาคม ๒๕๔๔ : นร.๐๒๐๔/ว ๔๑
ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๔๔
เรื่อง การลดภาระของคณะรัฐมนตรีในการประชุมคณะรัฐมนตรี
- ๑.๕ มติคณะรัฐมนตรี ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๔๖ : นร.๐๔๐๓/ว ๑๓๘
ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๔๖
เรื่อง การตรากฎหมายโดยให้มีระยะเวลาใช้บังคับ
- ๑.๖ มติคณะรัฐมนตรี ๑๔ มิถุนายน ๒๕๔๗ : นร.๐๔๐๓/ว ๑๓๔
ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๔๗
เรื่อง การนำบทบัญญัติในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง
พ.ศ. ๒๕๓๙ ส่วนที่ ๘ การบังคับทางปกครองมาใช้บังคับ
- ๑.๗ มติคณะรัฐมนตรี ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๔๓ : นร ๐๒๐๔/ว๑๔
ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๔๓
เรื่อง การกำหนดชื่อองค์กรของรัฐที่เป็นองค์การมหาชน
- ๑.๘ มติคณะรัฐมนตรี ๑๖ กันยายน ๒๕๔๖ : นร ๐๕๐๔/ว๒๓๘
ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๔๖
เรื่อง การจัดตั้งหน่วยงานในกำกับและการจัดตั้งองค์การมหาชน

๒. การจัดทำบันทึกการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ

-

๓. การวางแบบกฎหมาย

-

๔. การตรวจพิจารณาร่างกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
- ๔.๑ มติคณะรัฐมนตรี ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๓:นร ๐๒๐๔/ว ๑๑๗
ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๔๓
เรื่อง การตรวจพิจารณาร่างกฎหมาย
- ๔.๒ มติคณะรัฐมนตรี ๑๕ มกราคม ๒๕๔๕:นร ๐๒๐๔/ว ๗
ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๔๕
เรื่อง การตรวจพิจารณาร่างกฎหมาย
๕. แนวทางปฏิบัติในขั้นตอนการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
ในชั้นสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา
- ๕.๑ ร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรี
- ๕.๑.๑ มติคณะรัฐมนตรี ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕:นร ๐๒๐๓/ว ๓๓
ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕
เรื่อง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรี
- ๕.๑.๒ มติคณะรัฐมนตรี ๒ มกราคม ๒๕๔๖:นร ๐๔๐๓/ว ๓
ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๔๖
เรื่อง การส่งผู้แทนไปชี้แจงในที่ประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประสานงานสภาผู้แทนราษฎร
- ๕.๑.๓ มติคณะรัฐมนตรี ๒๗ ตุลาคม ๒๕๓๕:นร ๐๒๐๓/ว ๑๔๑
ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๓๕
เรื่อง เรื่องพระราชบัญญัติที่กระทรวง ทบวง เสนอ
- ๕.๑.๔ มติคณะรัฐมนตรี ๒ พฤศจิกายน ๒๕๓๖:นร ๐๒๐๓/ว ๑๗๖
ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๓๖
เรื่อง การตั้งกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาพระราชบัญญัติ
ที่คณะรัฐมนตรีเสนอ
- ๕.๑.๕ มติคณะรัฐมนตรี ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๗:นร ๐๔๐๓/๑๗๔๗๔
ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๗
เรื่อง มาตรการในการตรวจสอบความถูกต้องของร่างกฎหมาย
- ๕.๑.๖ มติคณะรัฐมนตรี ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐:นร ๐๒๐๔/ว ๔๑
ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอต่อรัฐสภา
- ๕.๒ ร่างพระราชบัญญัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- ๕.๒.๑ มติคณะรัฐมนตรี ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔:นร ๐๒๐๔/ว ๓๒
ลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

๕.๒.๒ มติคณะรัฐมนตรี ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔:นร ๐๒๐๔/ว ๓๔

ลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่

คณะรัฐมนตรีขอรับมาพิจารณาก่อนรับหลักการ

๕.๓ ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน

๕.๓.๑ มติคณะรัฐมนตรี ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๔:นร ๐๒๐๔/ว ๑๐๗

ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๔

เรื่อง การกำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับร่างกฎหมายของ

คณะรัฐมนตรีเพื่อประโยชน์ในการประสานกับฝ่ายนิติบัญญัติ

๖. มาตรการตรวจทานความสมบูรณ์และถูกต้องของร่างพระราชบัญญัติที่ผ่าน
รัฐสภาแล้ว และร่างพระราชกฤษฎีกาที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ตรวจพิจารณาแล้วก่อนนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย

๖.๑ มติคณะรัฐมนตรี ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๖:นร ๐๕๐๓/ว ๓๐๐

ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๖

เรื่อง มาตรการตรวจทานความสมบูรณ์และถูกต้องของร่างพระราชบัญญัติ

ที่ผ่านรัฐสภาแล้ว และร่างพระราชกฤษฎีกาที่สำนักงานคณะกรรมการ

การกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้วก่อนนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย

แนวทางปฏิบัติในการเสนอร่างกฎหมาย

(นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง)

๑. หลักเกณฑ์ทั่วไปในการเสนอร่างกฎหมาย

๑.๑ การเขียนหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติให้พิจารณาเป็นกรณี ๆ ไปว่า เรื่องใดสมควรเขียนหลักการและเหตุผลแบบกว้าง ๆ สั้น และกะทัดรัด หรือสมควรเขียนหลักการและเหตุผลโดยกำหนดขอบเขตให้ชัดเจน และสอดคล้องกับเนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติที่เสนอ

๑.๒ การเสนอร่างกฎหมายในเรื่องใดที่ไม่ใช่กฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากร ไม่ให้มีบทบัญญัติกำหนดให้ยกเว้นภาษีอากรตามกฎหมายว่าด้วยภาษีอากร

๑.๓ การเสนอร่างกฎหมายที่เป็นการเพิ่มเติมวัตถุประสงค์และอำนาจในการดำเนินการของรัฐวิสาหกิจให้กว้างขวางขึ้น รวมทั้งการเพิ่มวงเงินสำหรับการกู้ยืมเงิน โดยให้สามารถดำเนินธุรกิจหรือกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องหรือเพื่อประโยชน์แก่กิจการของรัฐวิสาหกิจ ให้รัฐวิสาหกิจทุกแห่งเสนอแผนงาน/โครงการว่าจะดำเนินธุรกิจ หรือร่วมทุนกับเอกชนในธุรกิจด้านใด อย่างไร รวมทั้งผลที่คาดว่าจะได้รับ โดยให้มีเป้าหมายและขอบเขตที่ชัดเจน และควรคำนึงถึงศักยภาพของบุคลากร และเสนอเอกสารแสดงฐานะการเงินของรัฐวิสาหกิจว่า ในปัจจุบันมีสถานภาพอย่างไร เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย

๑.๔ เพื่อเป็นการลดภาระการประชุมคณะรัฐมนตรีในเรื่องที่ไม่จำเป็น ดังนั้นในการเสนอร่างกฎหมายต่าง ๆ ไม่ควรมีข้อกำหนดในร่างกฎหมายในลักษณะที่ให้อำนาจคณะรัฐมนตรีอนุมัติ เห็นชอบ หรือกำหนดในเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งกำหนดให้นายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ เว้นแต่มีความจำเป็น เพื่อให้มีการประสานนโยบายหรือเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรี หรือนายกรัฐมนตรีโดยตรงที่จะต้องกำหนดนโยบายหรือบริหารกฎหมาย หรือระเบียบนั้น

๑.๕ เพื่อให้กฎหมายที่บัญญัติขึ้นมีความทันสมัย สามารถใช้บังคับได้อย่างเหมาะสมกับสภาพการณ์และเพื่อให้มีการพิจารณา ทบทวน ปรับปรุงกฎหมายอยู่เสมอ ดังนั้นในการเสนอร่างกฎหมายให้พิจารณากำหนดระยะเวลาการใช้บังคับกฎหมายฉบับนั้น ๆ ให้แน่นอน และเมื่อพ้นกำหนดเวลานั้นแล้ว หากจะให้กฎหมายนั้นใช้บังคับต่อไปจะต้องเสนอร่างกฎหมายใหม่ ให้ส่วนราชการที่รับผิดชอบพิจารณาปรับปรุงกฎหมายนั้นให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ไปในคราวเดียวกันด้วย

๑.๖ ร่างกฎหมายที่กำหนดให้ผู้ฝ่าฝืนมีความผิดทางอาญาและมีบทกำหนดโทษในกรณีที่เป็นความผิดเพียงเล็กน้อยและมีโทษปรับ หากจะดำเนินคดีในทางอาญาอาจเป็นความยุ่งยากและไม่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน เช่น ในกรณีผู้ฝ่าฝืนไม่ยินยอมให้ปรีชนเทียบปรับ จะต้องดำเนินการในทางอาญาที่อาจต้องควบคุมตัว จัดทำประวัติและลายพิมพ์นิ้วมือ หรือการกักขังแทนโทษปรับ เป็นต้น ประกอบกับจะเป็นสาเหตุที่ทำให้คดีอาญาที่มีอัตราโทษเพียงเล็กน้อยขึ้นสู่ศาลและเป็นภาระแก่ศาลโดยไม่จำเป็น จึงให้กระทรวง หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา พิจารณานำบทบัญญัติในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๔ ส่วนที่ ๘ การบังคับทางปกครอง เกี่ยวกับการยึดหรืออายัดทรัพย์สินและขายทอดตลาดเพื่อชำระเงิน ตามมาตรา ๕๗, ๕๘ และมาตรา ๖๑ ประกอบกับกฎกระทรวงฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๔๒) และฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติดังกล่าวมาใช้บังคับหรือปรับปรุงกฎหมายให้สามารถนำมาตราการดังกล่าวมาใช้บังคับให้มากยิ่งขึ้น

๑.๗ การจัดตั้งองค์การมหาชนหรือหน่วยงานในกำกับ

๑.๗.๑ ในการเสนอร่างกฎหมายจัดตั้งองค์การของรัฐที่เป็นองค์การมหาชน ให้ระบุสถานะของการเป็นองค์การมหาชนต่อท้ายจากชื่อขององค์การนั้น ๆ เพื่อประชาชนจะได้ทราบถึงแนวทางการดำเนินงานที่แตกต่างจากหน่วยงานของรัฐอื่น

๑.๗.๒ กรณีที่ส่วนราชการจะเสนอจัดตั้งหน่วยงานในกำกับ หรือองค์การมหาชนให้ส่งเรื่องให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการพิจารณา ก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรี และหากการจัดตั้งหน่วยงานหรือองค์การมหาชนดังกล่าวจะมีผลเป็นการเพิ่มอัตรากำลังหรืองบประมาณ ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการวิเคราะห์ผลกระทบด้านอัตรากำลังและงบประมาณเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย

๒. การจัดทำบันทึกการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ

ให้จัดทำบันทึกการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติให้มีคุณภาพโดยแสดงให้เห็นถึงความจำเป็นในการเสนอร่างกฎหมายอย่างแท้จริง เพื่อให้ผู้บริหารหรือคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีตัดสินใจได้ว่า สมควรมีกฎหมายนั้นหรือไม่ เช่น หัวข้อภาระต่อบุคคลและความคุ้มค่า ความพร้อมของรัฐ และหน่วยงานที่รับผิดชอบ ควรมีการวิเคราะห์ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพด้วย

๓. การวางแบบกฎหมาย

แบบของการออกร่างกฎหมายให้ถือปฏิบัติตาม “คู่มือการร่างกฎหมาย” ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจะได้จัดทำขึ้น สำหรับแบบการร่างกฎหมายที่สำคัญที่ังไม่ปรากฏในคู่มือการร่างกฎหมายให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อออกเป็นหนังสือเวียนเป็นครั้งคราว และนำไปกำหนดไว้ในคู่มือการร่างกฎหมายต่อไป

๔. การตรวจพิจารณาร่างกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๔.๑ ในการพิจารณาร่างกฎหมายที่มีการแก้ไขเล็กน้อยเฉพาะถ้อยคำและผู้แทนส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่มาร่วมพิจารณาเห็นชอบด้วย ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแจ้งข้อเท็จจริงนี้ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีทราบพร้อมหนังสือของอธิบดี หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าที่เรียกชื่ออย่างอื่นของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องที่ยินยอมเห็นชอบในการแก้ไขด้วย

๔.๒ ในการพิจารณาร่างกฎหมายที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมในสาระสำคัญ ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแจ้งให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือผู้บังคับบัญชาสูงสุดของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องแจ้งเป็นหนังสือเพื่อให้เป็นหลักฐานยืนยันการเห็นชอบในการแก้ไขเพิ่มเติม

๔.๓ ในการพิจารณาร่างกฎหมายที่มีความเห็นแตกต่างกันระหว่างหน่วยงานของรัฐด้วยกันหรือระหว่างหน่วยงานของรัฐกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งโดยปกติสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจะพิจารณาเพื่อให้เกิดข้อยุติกันได้โดยเป็นผลดีแก่การบริหารราชการแผ่นดิน และสอดคล้องกับหลักนิติศาสตร์ แต่หากไม่เกิดข้อยุติได้ ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแจ้งให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือผู้บังคับบัญชาสูงสุดของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องยืนยันเป็นหนังสือเพื่อให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีมีข้อมูลที่สมบูรณ์พร้อมเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไปได้ พร้อมทั้งจัดพิมพ์ร่างกฎหมายเฉพาะมาตราที่เป็นไปตามความเห็นของหน่วยงานที่ไม่อาจหาข้อยุติได้ส่งไปด้วย เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีเปรียบเทียบ

๔.๔ ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐทุกแห่งเมื่อได้รับร่างกฎหมายที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้ว ให้แจ้งความเห็นต่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาโดยเร่งด่วน อย่างช้าไม่เกิน ๑๔ วัน ทั้งกรณีที่มีความเห็นชอบกับร่างกฎหมายนั้นหรือกรณีที่มีความเห็นแตกต่าง หากไม่แจ้งภายในกำหนดเวลาดังกล่าวให้ถือว่าเห็นชอบ ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูล ที่ชัดเจนและช่วยให้การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีเป็นไปโดยเร็ว

๕. แนวทางปฏิบัติในขั้นตอนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในชั้นสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา และรัฐสภา

๕.๑ ร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรี

๕.๑.๑ ให้ผู้แทนคณะกรรมการกฤษฎีกาหารือแจ้งร่างพระราชบัญญัติรับผิดชอบในที่ประชุมคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร และให้รัฐมนตรีเจ้าของเรื่องพิจารณาจัดเจ้าหน้าที่ระดับสูงที่รับผิดชอบโดยตรงในระดับนโยบายเข้าชี้แจงการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรีในที่ประชุมคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรทุกครั้งโดยเคร่งครัด

๕.๑.๒ ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือรัฐสภาคราวใด หากมีร่างพระราชบัญญัติที่กระทรวง ทบวงใด เป็นเจ้าของเรื่องในวาระการประชุม ให้รัฐมนตรีว่าการ หรือรัฐมนตรีช่วยว่าการของกระทรวง ทบวง นั้น เข้าร่วมประชุมด้วยทุกครั้ง

๕.๑.๓ การเสนอขอตั้งกรรมาธิการวิสามัญเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรีเสนอ ให้มีผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ได้ร่วมตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้น ๆ มาแต่ต้น หรือที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามอบหมาย และผู้แทนส่วนราชการเจ้าของร่างพระราชบัญญัตินั้นร่วมเป็นกรรมาธิการ ๑ อยู่ด้วย เพื่อให้สามารถชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินั้นได้ชัดเจน

๕.๑.๔ การพิจารณาร่างกฎหมายที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอซึ่งอยู่ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือกรรมาธิการร่วมกันของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา และมีการเชิญเจ้าหน้าที่ของรัฐไปชี้แจงประกอบการพิจารณานั้น ให้ถือเป็นหลักปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ดังนี้

(๑) เจ้าหน้าที่ผู้ชี้แจงต้องเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการร่าง หรือการใช้กฎหมายนั้น มาแต่ต้น และต้องเป็นผู้มีอำนาจระดับสูง

(๒) เมื่อคณะรัฐมนตรีรับหลักการร่างพระราชบัญญัติใดแล้วให้ดำเนินการเป็นไปตามหลักการและนโยบายของรัฐบาลไม่ควรขอแก้ไข หรือชี้แจงให้ผิดไปจากหลักการเดิม หรือยอมตามข้อเสนอของหน่วยงานอื่นโดยพลการ หากพบว่าคณะกรรมการ ๑ แก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัตินั้นสาระสำคัญไม่สอดคล้องหรือผิดไปจากหลักการเดิมต้องรีบรายงานถึงผลดี และผลเสียของการแก้ไขดังกล่าวให้รัฐมนตรีเจ้าของเรื่องทราบโดยด่วน

(๓) กรณีที่รัฐมนตรีเจ้าของเรื่องเห็นว่า เป็นการแก้ไขเพิ่มเติม ในสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับหลักการหรือนโยบายของรัฐบาล ให้ประสานกับคณะกรรมการ ๑ เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว หากดำเนินการแล้วยังไม่เป็นผล หรือไม่อาจดำเนินการได้ให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาโดยด่วนต่อไป

๕.๒ ร่างพระราชบัญญัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและประชาชน

ให้ส่วนราชการต่าง ๆ ถือปฏิบัติเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรีขอรับมาพิจารณาก่อนรับหลักการ โดยปกติให้ขอเวลาสำหรับพิจารณามีกำหนดอย่างน้อย ๔๕ วัน และถ้าเป็นเรื่องเร่งด่วนให้ขอเวลาอย่างน้อยไม่ต่ำกว่า ๓๐ วัน เมื่อสภา ฯ อนุมัติแล้วให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีส่ง

ร่างพระราชบัญญัตินั้น ๆ ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเชิญผู้แทนกระทรวง ทบวง กรม ที่เกี่ยวข้อง กับร่างพระราชบัญญัตินั้น รวมทั้งผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และ สำนักงานประมาณ มาร่วมพิจารณาโดยด่วนให้แล้วเสร็จ และเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาก่อนครบกำหนด เสนอสภา ฯ ๑๕ วัน

๕.๓ การให้การรับรองร่างพระราชบัญญัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับการเงิน

๕.๓.๑ ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของ นายกรัฐมนตรีว่าจะรับรองหรือไม่ ให้เร็วที่สุด โดยแจ้งผลการพิจารณาให้สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับร่างพระราชบัญญัติ และไม่ว่าจะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับร่าง พระราชบัญญัติฉบับนั้น ๆ ก็ตาม จะต้องให้เหตุผลประกอบความเห็นให้ชัดเจน

๕.๓.๒ หากส่วนราชการใดเห็นว่า นายกรัฐมนตรีควรลงนามรับรองร่างพระราชบัญญัติ ดังกล่าว และรัฐบาลยังไม่มีร่างพระราชบัญญัติทำนองเดียวกัน ขอให้ส่วนราชการรีบดำเนินการจัดทำร่าง พระราชบัญญัติฉบับของรัฐบาลเสนอ เพื่อให้สามารถพิจารณาพร้อมกับร่างพระราชบัญญัติการเงินนั้น โดยด่วน

๕.๓.๓ ให้กำหนดและมอบหมายรัฐมนตรีที่จะรับผิดชอบในการตอบชี้แจงร่าง พระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน เมื่อมีการซักถามหรือหารือในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

๖. มาตรการตรวจทานความสมบูรณ์และถูกต้องของร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านรัฐสภาแล้ว และ ร่างพระราชกฤษฎีกาที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้วก่อนนำขึ้นทูลเกล้า ฯ ถวาย

๖.๑ ให้ส่วนราชการและหน่วยงานเจ้าของเรื่อง จัดส่งเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบร่างพระราชบัญญัติ หรือร่างพระราชกฤษฎีกาในเรื่องนั้นโดยตรง ตรวจทานความสมบูรณ์ถูกต้องและลงลายมือชื่อรับรองร่าง พระราชบัญญัติหรือร่างพระราชกฤษฎีกาอีกครั้งหนึ่ง ก่อนที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้า ฯ ถวาย ตามรัฐธรรมนูญต่อไป

๖.๒ เมื่อได้นำขึ้นทูลเกล้า ฯ ถวาย ไปแล้ว หากพบข้อผิดพลาดในเรื่องของความถูกต้องในการ อ้างอิงข้อความในร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชกฤษฎีกาจนไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ หรือพบว่า เป็นการประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงให้ถือว่า ส่วนราชการและหน่วยงานเจ้าของเรื่องที่ตรวจทานร่าง พระราชบัญญัติ หรือร่างพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวจะต้องรับผิดชอบ

บัญชีรายชื่อ

- รองนายกรัฐมนตรี (นายสุรเกียรติ์ เสถียรไทย)
- รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์)
- รองนายกรัฐมนตรี (พลตำรวจเอก ชิตชัย วรรณสถิตย์)
- รองนายกรัฐมนตรี (นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ)
- รองนายกรัฐมนตรี (นายสุวัจน์ อิปตพัลลภ)
- รองนายกรัฐมนตรี (นายสุชัย เจริญรัตนกุล)
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม
- รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสุรนันทน์ เวชชาชีวะ)
- รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายเนวิน ชิดชอบ)
- เลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ
- เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- เลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง
- เลขาธิการวุฒิสภา
- เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

บัญชีรายชื่อ

เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา
เลขาธิการสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน
เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า
เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม
เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
เลขาธิการราชบัณฑิตยสถาน
เลขาธิการพระราชวัง
ราชเลขาธิการ
ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ
เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
เลขาธิการ ก.พ.
เลขาธิการนายกรัฐมนตรี
ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ
อัยการสูงสุด
เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
เลขาธิการคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์
เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ